

NUM. 732

BARCELONA 20 DE JANER DE 1893

ANY 15

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,

HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números estrassats 20 cèntims.

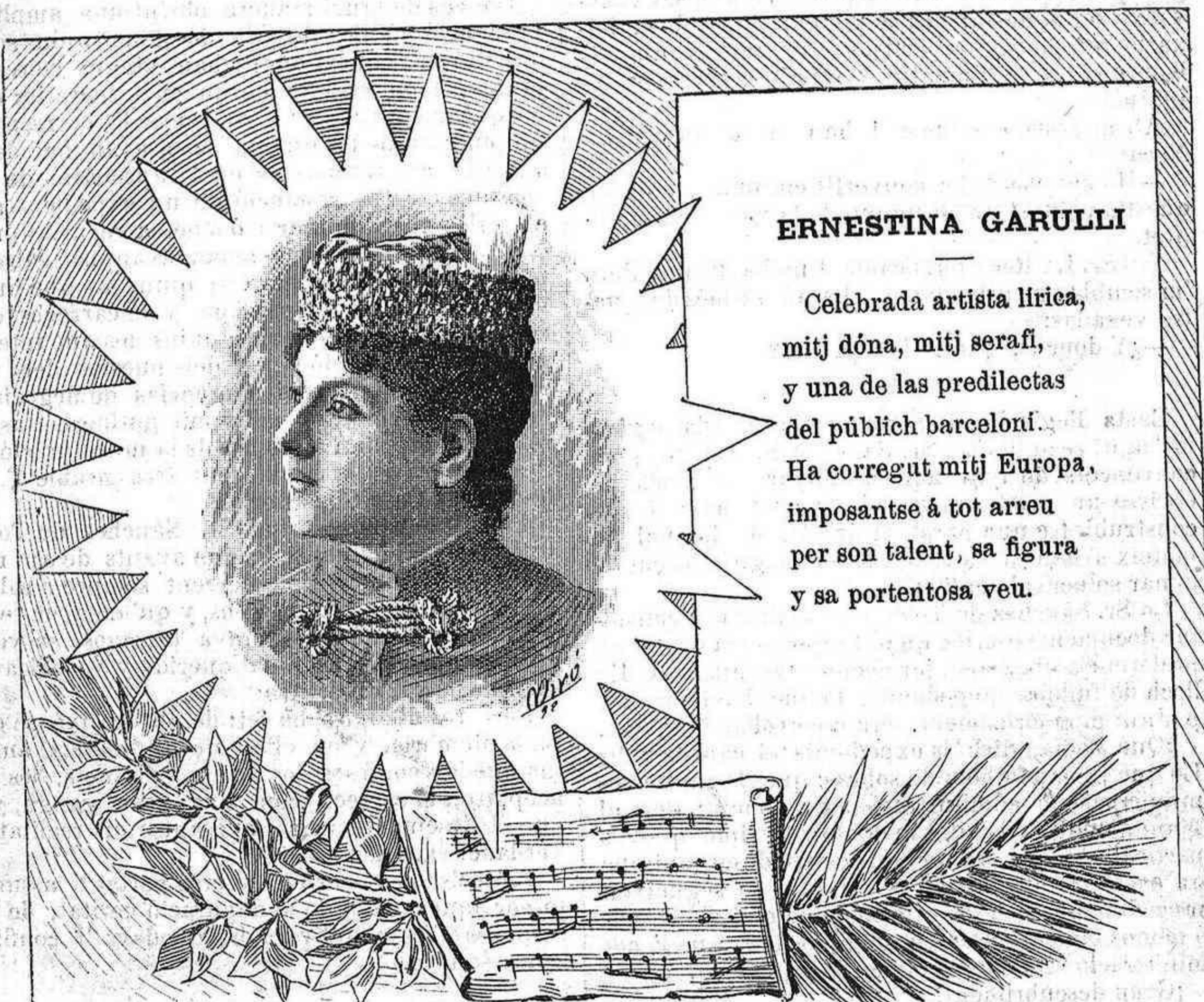
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4 — Estranger, 5.

CAPS DE BROT

ERNESTINA GARULLI

Celebrada artista lírica,
mitj dona, mitj serafi,
y una de las predilectas
del públich barceloni.
Ha corregut mitj Europa,
imposantse á tot arreu
per son talent, sa figura
y sa portentosa veu.

QUESTIÓ MUNICIPAL

Ja han vist com s' ha resolt la qüestió del Ajuntament.

¿Ha quedat algú plenament satisfet de la tal solució?

Me sembla que no m' enganyo contestant negativament en absolut.

Que alguns dels que se han quedat á la casa s' alegrin de no moure's; que alguns altres dels que hi han entrat de fresh se felicitin de serhi, aixó no vol dir que la solució del conflicte haja agradat á ningú. Una flor no fa istiu: uns quants regidors, en aquesta materia, no tenen vot.

Es lo públich en massa qui 'n té, y l' públich en massa, per tots los medis de que disposta, ha votat en contra, calificant l' arreglo de pastel.

Prenémlo com á tal y analisémlo.

* *

En la confecció de aquest pastel hi han intervingut dos fadrins majors enviats l' un y l' altre desde Madrid per la gran agencia nacional de colocacions que alternativament va girant baix la rahó social de Cánovas y Companyia, y de Sagasta y Companyia.

Lo fadrí major enviat pels canovistas, ó siga l' Sr. Sánchez de Toledo, es qui va reunir la farina, qui va desclofollar los ous, qui va ensucrar la massa y qui va pastarla. Ja tenia l' forn encés y l' pastel ficat dintre del motlló, quan la rahó social Cánovas y Companyia va quebrar, encarregantse de l' agencia nacional de colocacions la rahó social Sagasta y Companyia.

Lo fadrí major enviat pels sagastins, ó siga l' senyor La Roca, va trobarse l' pastel fet y no tingue més remey qu' enfornarlo.... Tota la séva missió va ser aquesta: ficarlo y treure'l del forn, deixarlo refredar y repartirlo.... procurant que 'ls bons amichs se 'l menjin y que 'ls adversaris de junin.

Ab aquesta conducta li han dit al senyor La Roca:

—Home: vosté ha convertit en una mesquina qüestió política un assumptu de la més alta moralitat.

Y l' Sr. La Roca públicament no ha dit res. Pero 'm sembla que privadament haurá dit més de quatre vegadas:

—¿Y donchs, qué volian que fes?

* *

Basta llegir la Memoria confeccionada segóns los datos recullits pel Sr. Sánchez de Toledo, pera convencers de que aquest senyor, en lloc de obrir-se un camí practicable, va tancarse l' pas construïntse una paret groixuda, en lo qual ell mateix s' hauria estrellat, si ell hagués hagut de donar solució al conflicte.

Lo Sr. Sánchez de Toledo va limitarse á consultar documents escrits, quan lo que devia de fer ab preferencia era consultar documents humàns. En lloc de fullejar expedients, lo que havia de fer, parant metafòricament, era escorcollar butxacas.

¿Qué podian dirli 'ls expedients al cap-de-vall? Lo que ja sab tothom de sobras: que 'ls interessos municipals s' administran pessíssimamente: que al Ajuntament li costa tot lo doble y l' triple que als particulars: que 'ls serveys están desorganisats: qu' en la tramitació dels assumptos se segueixen procediments viciosos y 's cometan omissions més ó menos lamentables: en una paraula, que l' administració está completament desquiciada.

¡Gran descubriment!

Aixó ja ho sabíam; aixó ningú ho ignorava. Son molts los regidors mateixos que han anat passant per la casa que ho han posat en evidencia moltes vegades condemnato ab veu enèrgica; pero sempre inútilment. No es lo mateix senyalar lo mal, que aplicarli l' remey oportú.

Pero ¿per ventura es imputable aquest càrrec únicament al Ajuntament anterior? No, vé de molt lluny: se ha anat trasmetent de una á otra corporació com un mal hereditari, com un vici de la sanch, com las escrófulas. Consultis la Memoria, y 's veurá que la casi totalitat dels càrrechs recauen sobre expedients comensats viciosamente per corporacions anteriors. Lo Palacio Real, l' explicació dels terrenos del Escorxador, la construcció de aquest, lo derribo de la Exposició, lo vestibul y l' escala de la Casa Gran, tot aixó ve de l' Ajuntament de 'n Coll y Pujol y del Ajuntament de 'n Maciá. Si s' anavan desenterrant assumptos que avuy se troben ja arxivats, se 'n veurian encare de més crespes degudas als ajuntaments de 'n Rius y Taulet y de molts dels seus antecessors, que son los qui en realitat van crear las malas costums y l' desgabell, impossibles de dominar, á lo menos pels medis ordinaris de la renovació dels ajuntaments, confiada casi sempre al caciquisme, prevalgut de la indiferència y l' apatia del cos electoral.

Aquesta es la veritat pura.

Y l' Sr. Sánchez de Toledo no 's va moure de aquest punt de vista colectiu, quan al méu leal entendre havia de buscar ans que tot responsabilitats individuals claras y ben definidas. Y las hauria trobadas á cabassos.

¿No va descubrir lo del rellotje d' or y lo dels cuberts de plata?

Donchs de igual manera obrint una amplia investigació pública hauria descubert quins son los que durant aquest temps han vingut convertint lo càrrec de regidor en un ofici lucratiu: quins los que no donavan un vot sense la correspondent propina: quins los que no 's cansavan mai de presentarse als interessats en l' aprobació de uns comptes ó en la resolució de un expedient sense exigirlos una remuneració ó descarregarlos un cop de sabre; quins los que amanyavan las subastas, per quedarse ab los serveys; quins los que buscaven delegacions, inspeccions y encàrrechs especials per cometre raterias; quins los que intervenian en la concessió ilegal dels puestos dels mercats; quins los que tenian agencias de negocis per preparar tarugos.... y mil y mil putinerias asquerosas que omplian ab lo baf de la murmuració tota l' atmósfera de la ciutat, fent irrespirable l' ambient de la Casa Consistorial.

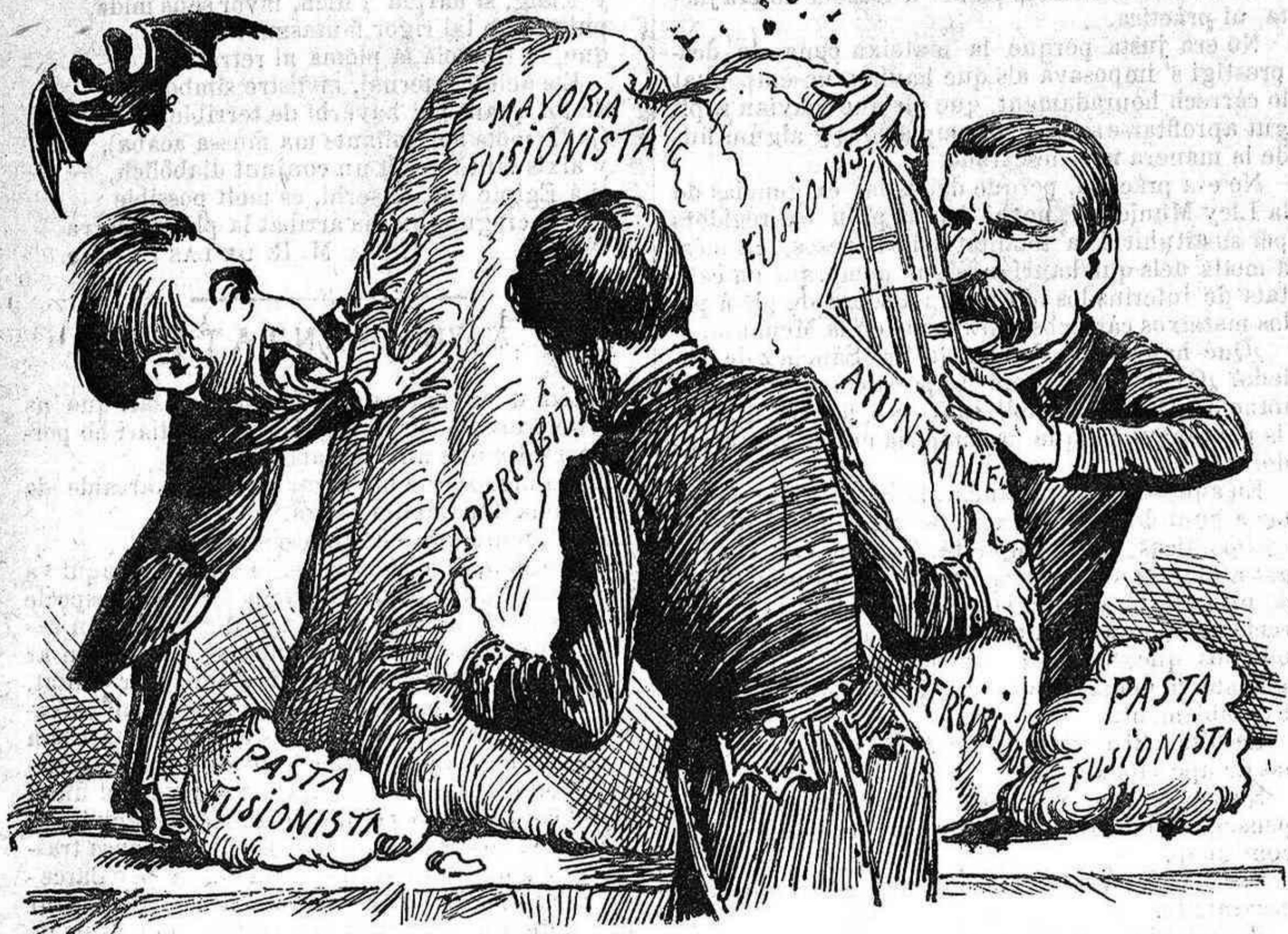
Poch li hauria costat al Sr. Sánchez de Toledo fixarse en tal ó qual tipo, que avants de ser regidor no tenia un céntim, corrent sempre á salt de mata, perseguit pels inglesos, y qu' en poch temps pagava 'ls deutes, comprava terrenos, se vestia com un *dandy*, mantenía querida y 's dedicava á menjar bé y á divertirse.

Pero res d' aixó s' ha fet: de res de aixó se ocupa la Memoria, y en ella, en un mateix anatema quedan confosos los bruts y 'ls nets, los que acceptaren lo càrrec com una gran ganga, y 'ls que 'l desempenyaren imposantse en realitat un verdader sacrifici.

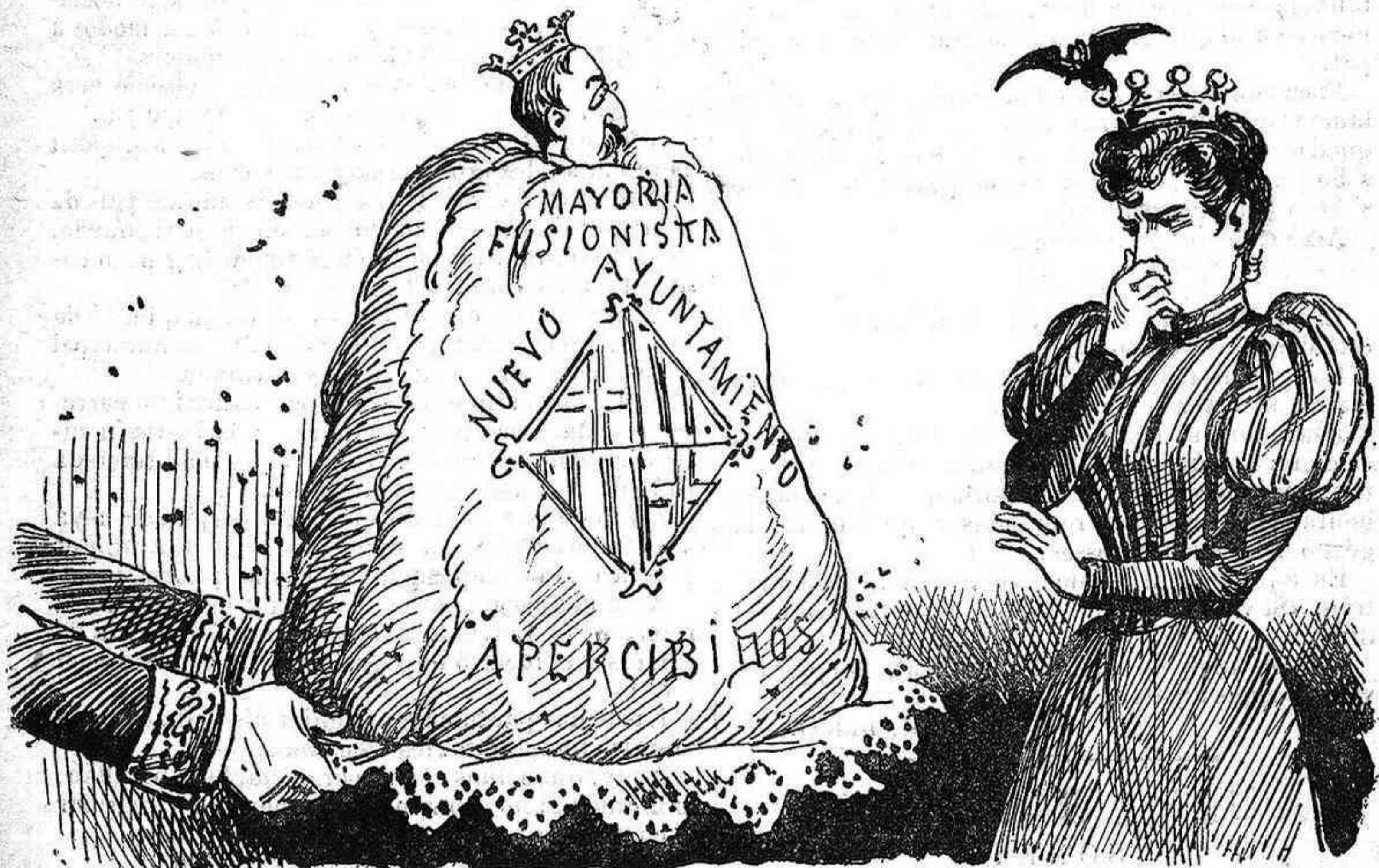
Y precisament per no haverse portat l' assumpto per aquest camí de la depuració veritat, de las responsabilitats individuals, quedava l' conflicte sense solució.

* *

LO GRRRAN PASTEL MUNICIPAL

L' han fet entre en Maluquer,
en Larroca y 'l nap-buf.

Y al veure semblant pastitxo,
Barcelona ha dit:—¡Quin tuf!...

M' agradaria saber qué hauria fet lo Sr. Sánchez de Toledo si hagués sigut ell l' encarregat de resoldre l' expedient.

La solució radical de treure á tothom no era justa, ni práctica.

No era justa porque la mateixa pena de desprestigi s' imposava als que havíen desempenyat lo càrrec honradament, que als que havian sapi-gut aprofitarse sense contemplacions y alguns fins de la manera més descarada.

No era práctica, perque dadas las exigencias de la Lley Municipal, no hi havia prou ex-regidors per substituir á la totalitat dels supesos. Es més: á molts dels que hauríen sigut nombrats en calitats de interins los hi queyan á sobre de plé á plé los mateixos càrrechs continguts en la Memoria.

¿Qué hauria fet, donchs, lo Sr. Sánchez de Toledo? ¿Castigar á tothom? Impossible. ¿Perdonar á tothom? ¡Quin escàndol! Llavors s' hauria dit que 'ls perdonava perque la majoria era de conservadors.

En aquestas circumstancies lo Sr. La Roca va estar á punt de perdre la xaveta. Han jugat influencies políticas, ¿quín dupte té? També hauríen jugat ab lo seu antecessor. Per últim va prevalders de un pretext, de una votació revalidant la pignoració de lámínes feta pél Sr. Porcar, per treure á tots los que votaren afirmativament. Cap fusionista va deixarse pescar. ¿Havíen sigut avisats? Probablement.

Resultat: 21 regidors fora; 28 á dintre en qualitat de apercibits.

No tots los que van ser trets mereixian la suspensió, ni tots los que 's quedan eran dignes de continuar.

Per aixó 'l pastel surt esguerrat, y tothom hi fa escarafalls.

Podrán dir los fadrins pastissers:—Se fa lo que 's pot; no lo que 's vol.

Pero 'l fet es que ningú 'n menjará.

Tant més quan s' hi descobreix en la solució l' influencia exclusiva del esperit de partit, tan perniciós en lo que afecta á l' administració municipal.

Poca confiança tenim en la bona gestió del Ajuntament empeltat. Cinch mesos y mitj apenas li quedan de vida, y en tan poch temps encare que 's ho proposés, poca cosa de bò podria fer. ¿Pero 's ho proposará sisquera?

Aixó es lo qu' hem de veure.

* * *

Los cacichs no saben fer Ajuntaments. Aixó está demostrat de sobras.

Los gobernadors no saben reformarlos. Aixó ara mateix s' acaba de demostrar.

¿Quí, donchs, podrà remediar aquest mal? Los electors: lo públich de Barcelona. Preparis per las próximas eleccions y trihi avants que tot personas honradas, aptas y bén reputades á qui confiar la gestió dels seus interessos.

En aquest punt cal no olvidar aquell antich refrán: «Si vols estar bén servit, feste tú mateix el llit.»

«Si vols tenir un bon Ajuntament, cal qu' en votarlo sigas amatent.»

P. DEL O.

A UNA... HERMOSURA

S O N E T

No tineh valor, Engracia, per pintarte,
puig no més ton recort á horror convida,

que al veuret qualsevol pot desseguida
desgracia en lloch d' *en-gracia* anomenarte.

Si 't dich qu' ets una Fúria, 'm crech bonrarte,
y 't faig, si harpia 't dich, favor sens mida,
puig es ab tal rigor fantasma ab vida
que 'm tremola la ploma al retratarte.

Ets deitat infernal, monstre simbólich
de tol quant pot haverhi de terrible...
(ja 'ls mots horripilants ma mussa acaba),
y aixís fent tota tu un conjunt diabólich,
si á Egipte vas, al serhi, es molt possible
que 's creguin qu' ha arribat la plaga octava

M. R. DE LAS PLANAS.

C A M B I V E N T A T J Ó S

Estém d' enhorabona, y es casi necessari que 'ns felicitém los uns als altres. No sé si 'l diari ho porta; pero diu que anirém tan bé.

Nada menos que ha sigut nombrat arcalde de Barcelona don Camilo Fabra.

¿No 'l tenen present aquest subjecte?

Recordan, fa alguns anys, lo soroll que aquí va armarse ab un llibret, que venia á ser una especie de constitució en petit, ó com si diguessim, un reglament pera conduhirse ab modos y bona criansa?

Donchs l' autor d' aquells Estatuts d' urbanitat, l' heroe d' aquella explosió d' entusiasme barceloní,—comparable sols ab las que més tart han ocasionat lo *Garín* y 'l *Boria avall*,—era, y es encare, don Camilo Fabra, capitá manaya del últim pastel confeccionat pél nostre governador civil.

No sé si vostés se fan càrrec de la inmensa trascendencia que aquest nombrament té per Barcelona; pero per poch que ho meditin, estich segur que acabarán per picar de mans, convensuts de las grans ventatjas que 'ns proporcionará aquest canvi d' arcalde.

Autor del códich que porta 'l seu nom, es d' esperar què 'l primer acte del Sr. Fabra será declarar de text lo seu llibre, y obligar á tenir modos á tots quants están baix la séva dependencia.

Lo resultat inmediat d' aquesta disposició será conseguir la educació de la guardia municipal.

Justament la estació convida y es apropósito pera emprendre tan necessaria reforma.

Aquestas llargues horas que 'ls municipals de punt se passan prenent lo sol en una racionada, podrán aprofitarlas més honestament llegint lo códich Fabra y estudiant urbanitat.

Al fi y al cap, en la vida social tot es qüestió de forma. Lo carreter guia l' animal; lo municipal guia al carreter.... y aixís successivament.

Si 'l guardia no es cortés y ben educat, lo carreter resultarà brusco y ordinari.... y la bestia 'n sufrirà las conseqüencies. Una bestia mal tractada tirá còssas y mossega als transeunts....

¿Veuhen com de deducció en deducció, com feya aquell filòsoph, vé á demostrar la alta utilitat práctica de la propagació del códich Fabra?

Ab una guardia municipal fina y ben pulida; la reforma de Barcelona—exceptuant l' abertura de carrers y edificació de casas—queda realisada del tot.

Las bonas paraulas fan menjar als malalts y calmán las tempestats més tremendas.

Avuy, quan dues dónas, per exemple, 's barallan, lo municipal no sab cap més manera de apaciguar lo conflicte, que acostars'hi y dils'hi:

—¡A ver, por escandalosas, al cuartelillo! ...

¿Qué ha de succehir? Que las dugas beligerants, en lloch de calmarse s' esbalotan més, y que deve-

BARCELONA Y 'L NOU ARCALDE'

PRIMERA VISITA

—Miri, senyor Marqués, li encarrego que 's deixi d' escalas mouamentals, exposicions, festas y romansos d'aquestos, que m' empobreixen y no 'm donan profit. Lo que convé es que vigili molt los mercats, forns, tabernas, mataderos y tot lo de casa meva.

—Aixís penso ferho.

—Es que sinó, més valdria que 's retirés avants de comensar, perque d'arcaldes dolents ja n' hi tingut prou.

gadas l'autoritat municipal surt de la intervenció desacatada y hasta ab alguna que altra morma.

Demà, lo guardia que estigui ben empapat del còdich Fabra, arribarà ab lo seu tacto y diplomacia à salvar los conflictes més espantosos, perque —val à dirho—lo llibre educatiu del nostre nou arcalde parla de tot y en tot atina.

Allí s' diu cóm s' ha de saludar, al istiu y al hi-

vern, de nit y de dia, als coneguts y als desconeguts; allí s' explica ab quina mà s' agafa 'l sombrero y cóm se posa 'l mocador pera mocarse ab tota pulcritut; allí, en fi, s' donan instruccions sobre la distinta cara que s' ha de fer quan se va à cobrar un compte, quan se visita una partera ó quan s' entra à casa d'un moribundo.

¡Calculin la diferencia de procediments que ha

d' usar un home avants y després d' haver estudiad lo códich Fabra!....

Suposin, pera fer una proba, que aquellas mateixas donas que anteriorment s' han barallat, tornan á enredarse de paraulas y de mans.

Lo municipal, que porta ja un bon lastre de códich, s' hi aproxima ab la gorra á la mà y ab veu tan amable com li es possible, exclama:

—¡Señoras!

La música á las fieras domestica, y la dolsura també. Las dugas combatents, admiradas d' aquella finura desusada, lo primer que fan es suspender las hostilitats.

A profitant aquella treva, 'l guardia s' hi interposa y diu, sempre ab la gorra á la mà:

—Pero es possible que delante de la chent, dos señoritas respectables como vostés, den un espectáculo tan poco edificante!....

Aquesta última paraula las desarma completamente: *edificante*. No han entés qué vol dir: per lo tant, estan ja convensudas. Del convenciment á la pau, no hi ha sinó un pas; de la pau á la amistat, un través de dit. Las dugas enemigas se reconcilian, se fan un petó.... y quedan per anar lo próximo diumenje á dinar á la *Font del gat*.

No ho duptin: la influencia del Sr. Fabra y 'l seu códich ha de sernos altament beneficiosa, baix lo punt de vista de la pau pública.

També 'ns ho pot ser si 'l nou arcalde fa obligatoria la séva cartilla entre 'ls empleats de la Casa Gran, qu' en aquest renglo no tenen gayre que *envejar* als municipals.

Hi ha dependencias en aquella casa, ahont reben al públich poch menos que á puntadas de peu.

Ab molta freqüència 's dona 'l cas de que un empleat, á qui nosaltres paguem y manteniem, pretén tractarnos ni més ni menos que si ell ens pagués á nosaltres.

—Deu lo guard—diu degadas un ciutadà, acostantse á una oficina—¿es aquí que despatxan tal ó qual assumpto?

Contestació seca:—No.

—¿Sabrian dirme, donchs, ahont es que 's cuidan de això?

—No sabém res nosaltres.

Y sense més explicacions, los empleats giran la esquena al pobre ciutadà y tornan á posarse á fer la feyna que feyan: fumar cigarrillos.

¡Códichs á aquesta gent, Sr. Fabra, códichs!

Als individuos del nou Ajuntament suposo que també 'ls en donarà un exemplar per barba.

No per res, sino perque, ja qu' en resum han de venir á fer lo mateix que ha fet lo Ajuntament anterior, al menos ¡qué diable!.... que ho fassin ab més finura, delicadesa y cortesia.

A. MARCH.

MEMENTO MULIER

¡Oh dona, goig de ma vida,
que menysprehuas mon amor!....
Llensa ta ambició malehida...
aplaca ton fer rigor...
reflexiona que si t' crida
ni ta suprema bellesa
ni ton nom, ni ta riquesa,
farán que 't tinga compassió la mort,

Aquest cos que tant anyoro
estrenyer demunt mon pit,
eixos llabis de 'ls que imploran
l' almoyna de un mot benehit,
y aquests ulls pels que 'm moro
ó sota terra sagrada
ó dins d' una cisellada
tot serà tornat pols, tot consumit

Y allavors; ay de tu! darrera 'ls llabis
tornats viver de cuchs,
perdrás tos ulls, que al caos de ma vida
son l' únic raig de llum...
Tas carns, Tas niveas carns, suaus y flonjas
com un borrall de neu
s' anirán consumint sota la terra
que ab mon plor regaré,
Fins que al últim la ossera que aguantava
lo ser que tant volguí,

CONSEQÜÈNCIAS DEL CAMBI D' ARCALDE Y DE LA PROMULGACIÓ DEL CÓDICH O.

—Senyor carreter: si á V. no le sabe mal, haga el *orse quio* de quitar ese carro, que aquí hace nosa: se lo agradeceré mucho.

—¡Hola!... ¿Desde quan gastém tants modos, Xanxas?

—Desde que el señor alcalde *mus* lo ha mandado...

restarà llarga, estesa, en mitj dels restos
de joyas y vestits...
Mes no 's perderà tot, puig la materia
ni 's pert ni 's crea al mon!
Los àtoms de ton cos, imperceptibles
en la terra disolts
serán atrets per las arrels d' un arbre
ó d' un florit verger
y aquest transformarà ton cos de Vénus
en rosas y clavells;
y encare podré anar damunt ta tomba
á donarte 'l perdó
y besant un clavell, creuré besarte
en los llabiets en flor.

¡Oh dona, goig de ma vida,
que menysprehuas mos dolors!...
llensa ta ambició malehida...
aplaca tos fers rigors...
reflexiona que si 't crida
la mort deixará sa cruesa
com recort de ta bellesa
sols cendra sota terra, ¡cendra y flors!

M. RIUSEC.

LO BOSQUEROL

En Pep porta molt bé 'ls 62 anys que va cumplir allá á mitj istiu. Quan va bén afeytat, ab la roba de las festas, la barretina vermella, bonas espadenyas, la manta á l' espalda y l' bastó de tortellatje á la mà, sembla encare un jovenás ab sa cara rotonda y plena, sa mitja riatlla als llabis y l' amagatall de picardias que l' hi sobrix pels ulls.

Segóns ell, l' ha correguda molt. Diu que va anar á la guerra del rus, á la guerra del xino, á la guerra dels Marruecos, y qué sé jo á quantas guerras més. Parlant dels xinos diu que tenen una cara fosca y espessa; que tragan unas quás de deu ó dotze pams de llarch y que 's menjan las serps y 'ls llagardaixos de viu en viu.

Un dia 'm contava que havia anat al Brasil no sé á qué ferhi, tal vegada á comprarhi una paquetilla de sis y mitj.

—Y quánt hi vareu estar de aquí allá? — vaig preguntarli.

—Sis dias —va respondrem.

—¡Sis dias! —vaig fer jo no podent contenir una exclamació de sorpresa.

—¡Oh, bé! —va fer

ell sense desconcertarse —en aquell temps los barcos que van ab foch encare no tiravan.

Y després ab una estoneta va explicarme tot un curs de geografia. L' Habana, l' Brasil y Buenos Ayres, queyan allá á las Balears, una lley de país voltat pél rus, l' anglès, lo moro y l' Europa.

Donchs bé, 'n Pep, després de corre tant y apende tantas cosas, desenganyat del món, va arreconarse y va agafar la facultat de piler.

Y fent la crítica de tots los oficis, segons lo seu parer, l' ofici del astrólech es lo més amohinós y pesat.

—L' astrólech, si vol cumplir la séva obligació, s' ha d' estar sempre á sol y serena, guaytant ab l' ullera lo que passa pél cel. Ells son los que fan los parenóstrichs y endevinan el temps.

Parlant de política diu:

—Tot es una lladregada; la Diputació, l' Administració y l' Gobern van sempre contra l' Imperio, y l' Imperio y l' vasall, que ni tan sots ne rebien esment, carregan ab tots los mals-de-cap y totas las injurias.

Ell no s' ha casat perque la dona es un animal feréstech; una especie de guineu que sempre treu las unglas.

Com ja he dit, en Pep fa de piler, pero de piler solitari, de piler ermitá, com ell mateix diu. Ara arrenca socas de bruch y esporga brollas d' alzina, empilant las socas y tronchs groixudets y 'n treu de tot plegat un carbó ilustrós, sancer, que

RUMORS

Ningú té d' ell cap noticia,
ningú l' ha sentit vení;
sin embargo, s' assegura
que l' senyor ronda per qui.

trinca com metall; en una paraula, un carbó magnific.

Ab tres días se construï la barraca, que si no fos tan baixa que un' hom no se hi pot adressar, tan fumosa que arrenca llàgrimas y tan plena de pussas que 'l jas n' es negre, seria una barracota de primera.

Un plat, un' olla, una sacota ab un pá, un pañell de cansalada, trunfas, una paperinada de sal y dos ó tres bitxos; un canti per l' aygua, una botella pél ví y un' ampolla per l' oli, son totas las andróminas que té, amén de un tros de podall, una destral oscada y un magall mal manegat que son las sévas eynas de traball. Mes, no, dich mentida, que dintre la barretina sempre hi porta una embostada de puntas, un llibret de paper de fumar y mistos, perque 'n Pep se distreu fumant y bebent, bebent sobre tot, donchs lo beure es la séva pesadilla y 'l vi 'l seu amich traydor, que l' enganya com un xino. Quan té la botella provehida, una botellassa que n' hi caben set ó vuit porróns, en Pep no traballa.

Tot lo sant dia es á la barraca y ¡piño que te crió! fins que la son lo vens. Llavoras dorm la mona, ab uns ronchs que fan tremolar la barraca, fins que 's desperta. Proba d' alsarse per anar á fer llenya; pero com té 'l cap ensopit y las camas li fan figa, no té més remey que ajeures al tros mateix, á camp ras, com una bestiola.

Un dia vaig anarhi tot cassant y me 'l trobo estirat, prenen lo sol al peu de una rastellera de socas

—¿Y donchs, cóm aném, Pep?—vaig preguntarli.

—Avuy—va contestar tot tartamudejant—estich malot. La vinoixa se me n' es pujada al cap y tot me roda. Miréu qu' es extrany: avans lo ví 'm donava coratje y ara 'm debilita. Jo estich que son aquests vinots que are fan, plens de matráculas...

—Es clar, home, es clar. Algun dia per aquetas rocateras vos estimbaréu y no se 'n cantará may més gall ni gallina. Més val que bebéu aygua del torrent, qu' es bona y fresca....

—L' aygua—va fer, rihent com un boig—es bona pels bous. Quan tinch vi, m' agrada véurela baxar torrent avall tan clara!

Y's va aixecar ab traballs y tot fent tintinas se 'n aná á la barraca á enarbolar la botella.

QUIM ARTIGAYRE.

¿QUÉ VAL MÉS?

Me diuhem que soch gelós
en extrém, perque á la dona
vigilo si m' ensarraona,
com si aixó licit no fos.

A veure ¿qué guardaréu
ab més zel y més recato
que vostre honor?.... Per boato
algú diu en alta veu:

—Jo de gelós no 'n soch pas.
Deixo á la dona tranquila.—
Está bé; pero vigila
ab atenció, per si acás....

Mes com que no basta 'l dir,
y més de un cop se comprén
que febre de zelos sent
aqueill que ho vol encubrir,
jo penso y dich:—¿Qué se 'n treu
al últim de negá aixó?....

Si 'm diuhem que gelós só,
je responch:—Veritat diheu.

Y si algú vol ser tossut
y 'm diu que aixó es fastidiós,
li dich:—Fillet, ser gelós
val molt més que ser *banyut*.

EMILIO SUNYÉ.

PROTESTO

Comensémo en vers, y en castellá, perque fassi més efecte.

Yo inocente en paz vivía...

Es dir, jo; tots hi viviam, jo, vostés y tothom que tingui un milímetro de sentit comú....

Yo inocente en paz vivía...

Quant de repent, vé la moda, la moda traydora, y determina que ara las senyoras han de tornar á portar mirinyach.

¡Mirinyach! Tal com sona: mirinyach; aquella especie de campana de filferros y ilustrina, que las damas elegants, y fins las que no ho eran, portavan anys endetrás sota 'l vestit, pera inflar una mica més la seva personalitat.

Sent cosa de modas, no cal dir que las ordres han vingut de París.

A la capital de Fransa diu que ara com ara no 's parla d' altra cosa que d' aquesta horrorosa innovació.

Lo mirinyach se troba en totas las bocas, y, lo qu'es pitjor, en tots los tallers de modistas y *modistos*.

Es tal la obsessió de mirinyach que allí 's respira y 'l clamor que la cosa ha promogut, que la gent no se 'l sab treure del pensament.

Fins hi ha mal intencionats d' aquests que en tot atinan, que han arribat á suposar que la nova implantació del mirinyach l' ha introduhida 'l govern per medi de la policia secreta, per veure si aixis la multitut parlant d' aixó 's distreu de lo del Panamá.

Difícil es averigar los graus de veritat que en aquesta suposició pot haverhi; pero siga com vulga, lo que desgraciadament resulta cert es que 'l mirinyach se 'ns vé á sobre á passos ajegantats, com una onada monstruosa.

Si en algun cas m' agradaria que hi hagués un govern absolut y hasta despótich, seria en aquest. Avuy, avuy convindria una d' aquellas autoritats inflexibles y artísticas, que sense contemplacions de cap classe, dictés un bando que digués:

«En nom del bon gust y en defensa de la belleza femenina, será passada per las armas qualsevol senyora que s' atreveixi á gastar mirinyach.»

¡Mirin que sent tan bufonas com son las donas dels nostres dias, anarse á malmetre la persona ab gabias de semblant naturalesa, es cosa que no té perdó de Deu!

Jo ja ho sé lo que dirán ellas:

—¡Si es moda! ¡si 'ls figurins de París ho manan!

Los figurins de París que diguin lo que vulguin: á Paris son una colla de calaveras, y si en certs renglons es plausible imitarlos, en lo que toca als mirinyachs hem de demostrar que encare hi ha Pirineos y bons sentiments.

Las senyoras estremadas y capritxosas que no pugan resistir á la tentació de ferse mirinyach, que se 'l fassin enhorabona; pero que 'l portin no més per casa, com qui fa una cosa lletja.

Pel carrer, no ho hem de permetre, mal haguém de commoure 'ls fonaments socials y aixecar tres ó quatre barricades.

Al menos jo, interinament, protesto.

CASSADORS.—(*Dibuix de J. Blanco Coris*).

—Han corregut tot lo dia
y no han fet res, à la trassa;
pero ara sembla que aquí
han trobat dos caps de cassà.

Y crech que la comissió de consums protestarà com jo.

Perque si aixó dels mirinyachs arribava á prosperar, ¡cóm baixaria la recaudació dels fielats, ab lo matute que's faria!....

MATÍAS BONAFÉ.

CONSELL

Fill méu, jo t' he de advertir en moment tant principal, com es l' anar á servir al rey. Tú ets jove cabal, més del mon los embolichs ignoras, ves ab cuidado, no demostris may enfado, no 't crihis may enemichs, que aixis sortirás segú sens quedarne malparat, y sobre tot, fil aymat, *no enganyis may á ningú.*

Pro també no has d' olvidar, y prenho com á deber, que ab tot aixó, si pot ser, *no 't deixis may enganyar.*

EMILIO SUNYÉ.

PRINCIPAL

Ja tenim las criatures apoderadas de aquest escenari.

Y allá vá *El rey que rabió*; y allá vá *La leyenda del monje*; y allá vá fins *Marina*....

No hi ha obra que no representin. ¡Y ab l' afició ab que ho fan! Los grans hi tenen que aprendre.

Per lo demés l' espectacle per molts resulta divertit y per molts altres penós.... Sembla que la curta edat dels artistas no consent tan gran esfors, ni comporta tanta precocitat.

LICEO

Una senmana completament estéril. A forsa de aplassaments y de repeticions, alegant quan no l' excusa de las malaltias, lo pretext de que son necessaris nous ensaigs, al entrar lo present número en màquina, no s' ha posat encare en escena la òpera *Garín* de Breton.

No se si quan sortirém s' haurá realisat l' anunci que senyalava la nit del dijous pél estreno.

En aquest cas, ja parlarém de l' obra la senmaña próxima.

CIRCO

S' están fent los preparatius necessaris per una nova campanya á càrrec, segons resan los cartells, de una gran companyía d' espectacles.

ROMEA

En *Pere Torrents*, drama en prosa estrenat dimars s' atribuhia equivocadament al Sr. Martí y Folguera: aixis s' anunciava en los cartells y aixis mateix varem dirho nosaltres. Lo Sr. Martí en una atenta carta 'ns suplica que ho rectifiquém. En *Pere Torrents* no es degut á la séva ploma: l' empresa sufri un mal entés y nosaltres en conseqüència també. L' obra resultá ser de D. Joseph Trias

y Mir: aixis ho anunciá 'l Sr. Bonaplata al final de la representació.

Lo drama 's reduheix á lo següent:

En *Pere Torrents*, masover de una masia, tenia una dona hermosa, la estimava ab deliri; pero havent sigut atropellada en son honor per l' amo de la hisenda, morí de las resultas. En *Pere Torrents* jurá venjarse, y 's fingi boig. Fent lo boig y logrant que tothom lo tingués per tal passá alguns anys. Pero era un boig pacifich, ó á lo menos no feya mal á ningú.

Vingué un moment en que la filla del amo s' enamorá del fill del masover Pere Torrents, recordant que 'ls dos havian jugat sent petits, y que juntant s' estimavan. La noya 's declara al jove y en *Pere Torrents* diu:—«No pot ser: hi ha un abisme entre vosaltres.»

La fingida bojeria del masover yá adquirint un carácter més acentuat. Per últim se troba á solas ab l' amo de la hisenda, tanca las portas de la habitació, y prescindint ja de tota incoherencia li declara ab gran energia 'ls seus resentiments y 'ls cus á punyaladas. Aquesta es la venjansa de 'n *Pere Torrents* y aquest lo drama.

Poca tela conté, com se veu, y molt convencionalisme.

Per fortuna 'ls actes son curts y no cansan.

Entre 'ls tipos no es certament un dels millors la nena que 's declara á un jove, ni 'l jove que 's deixa enamorar per la nena. Lo protagonista té rasgos dels que sapigué treure gran partit lo señyor Bonaplata. Entre 'ls secundaris, lo guarda Joseph Anton, vell septuagenari, interpretat admirablement pel Sr. Capdevila, es un dels més felissos.

L' obra agrada. Per més que tot es sobradament previst, lo públich l' escolta ab gran atenció; aplaudi 'ls principals rasgos del protagonista, y cridá al autor al final de tots los actes.

Lo Sr. Trias y Mir no aparegué. Segóns se deya 's trobava á Reus, ahont havia anat á treure la fé de pila y la cédula, per acreditar la séva personalitat.

TIVOLI

La Mar, sarsuela d' espectacle, del Sr. Coll y Britapaja, es una refundició considerablement modificada y aumentada de *Los banys orientals*. Son tantas las modificacions y son tan considerables los auments, que bé podém considerarla com una obra enterament nova.

Una serie de incidents cómichs, desarrollats ab garbo, y un devassall de xistes del género groixudet, ab tipos molt bén cassats, encare qu' exageradets, y ab un seguit de decoracions hermosíssimas, aixó es l' espectacle. Es necessari afegirhi algunas pessas de música tractadas ab maestria y un ball hasta allá. En fi... *la Mar* de attractius.

Molt se distingeixen en la representació los señyors Colomer, Puig, Roca y Alfonso. Las bailarinas Monroc y Ortega son també molt aplaudidas.

Una de las decoracions més hermosas es la que representa 'l fondo del mar.

En resum: en *La Mar*, del Sr. Coll, es de creure que l' empresa del Tivoli hi pescará un bon número de llenos.

NOVEDATS

Continúan representantse las obras més aplaudidas del repertori, interpolantlas ab *Luisa* (*La Saeta*), que ha tingut un bon èxit.

CATALUNYA

La parodia *Guasin* es una obra francament bu-

BARCELONA PINTORESCA

(Del natural.)

Senyor del *Código O*,
¿no pot remediarse aixó?

fa; pero divertida. No careix de intenció y malicia y fá riure sempre.

En la música hi han intervenit los mestres Bretón, Gounod, Donizetti y Verdi.

En la execució 's distingeixen la Sra. Cubas y 'l Sr. Palmada.

La parodia ha sigut presentada ab gran varietat de trajes y ab una doble decoració del Montserrat, pintada ab molt acert pel Sr. Urgellés.

Y res més per avuy.

N. N. N.

UN COP DE CUP ¡EY! DE CAP

Donya Tecla té una fulla
¿qué dich ara? Té una filla
que tothom avuy la mulla
¡bé! volia dir l' humilla.

Té setze anyets y 's diu rata

alto! alto! alto!.... que 's diu Rita;
té una boca molt patata
¡mala bomba!.... molt petita.

Té una vista!.... Déu que grassa!
¿Ja hi torném á ser? Dich grossa.
Y la cabellera rassa
¡dále! volia dir rossa.

Pel méu gust es molt renoca
¡quina llengua! molt remaca.
Pro corre que té una toca
¡altra volta!.... té una taca.

La gent diu qu' es mala pussa
¡sempre 'l mateix!.... mala pessa.
Que no serveix per vestrussa
¡Verge santa! per mestressa.

Pero jo 'ls escolto y cullo
¡que soch ase! vull dir callo;
y sempre que puch hi bullo
¡mala negada! jo hi ballo.

Quan la miro y ella 'm mora
¡llengua ingrata! y ella 'm mira,

tot lo méu sér se m' estora
¡alsa aboca! se m' estira.

Me plau molt aquella nana
¡quín cástich! aquella nena
perque la veig tan replana
¡no hi puch fer més! tan replena.

Me plau perque té peluca
¡altra volta! dich palica.
Y encar més perque es molt ruca
¡recristo!.... perque es molt rica.

Al véurela tant m' abruso
¡paciencia!.... dich, tant m' abraso,
qu' estich pensant si m' hi cuso
¡dále encare! si m' hi caso.

Té sa mare qu' es molt guita
¡si 'm sentia!.... qu' es molt gueta;
y está si pita ó no pita,
s' entén, si peta ó no peta.

Aixó per mi es bona casa
¡sort qu' acabo! bona cosa.
Los parents no 'm farán asa
¡apa xich! no'm farán nosa.

Estich resolt; me fà tripa
¡mirin qu' es prou! me fa tropa;
y ara que 'l vent me vé en pipa
¡es desgracia!.... que 'm vé en popa.

¡Cóm plé de miseria 'm moro
¡es molt cert!.... pro vull di 'm miro,
de cap al casori 'm toro
¡Sant Cornelí! dich que 'm tiro.

F. PONS.

Lo devotíssim marqués de Comillas, futur Sant Claudio trasatlàntich, es verdaderament infatigable en tot.... menos en cridar als accionistas de aquella poderosa Companyía, de la qual ell es gerent, al objecte de repartirlos algún dividendo.

En aquest punt, lo futur Sant Claudio trasatlàntich exigeix dels qu' estan baix lo seu patrocini dejunis rigurosos y absoluts que duran anys y més anys, sense entreveures lo fi dels mateixos.

Al contrari, 'l material flotant de la Trasatlàntica vá tornantse vell y 's gasta.... També 'ls accionistas se tornan vells y 's gastan del fetje.

*

Tornant ara al futur Sant Claudio trasatlàntich, han de saber que acaba de fundar à Madrit una associació de pares de família per l' istil de la establera à Barcelona baix los seus auspicis, y destinada com la de aquí à perseguir als periódichs aixerits, despreocupats y liberals, ab l' excusa de perseguir la pornografia.

De manera que també à Madrit, igual que aquí, alguns vividors, fingintse enemichs de una cosa que 'n últim terme no fà més que recrearlos, aprofitaran los subsidis del poderós futur Sant Claudio trasatlàntich, dedicantse à la sabrosa tasca de fastidiar al próxim.

*

Precisament, ara mateix acabém de ser objecte de una de las bromas de la societat de pares de familia.

Un d'ells, nomenat Manuel Aloy y Sala, procurador de ofici, vá denunciar LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, pretenent que una poesia inserta en

lo número correspondent al 22 de Setembre últim, titulada *Entre llansols*, contenia ofensas à la decencia y à la moral.

Una vegada feta la denuncia, 'l Sr. Aloy vá retirarse. Tirar la pedra y amagar la mà ha sigut sempre la tècnica de aquests moderns inquisidors.

*

**

Tramitada la causa, vá veures en judici de faltas davant del Sr. Jutje municipal del districte de la Llotja, lo distingit advocat D. Francisco Puig y Torres, sense que 'l fiscal municipal trobés en l' escrit denunciat materia penal.

Aixís es, que la sentència, reforçada ab un bon número de *considerandos* y de textos legals extrets de disposicions distintas del Tribunal Suprèm, no ha pogut menos de ser absolucionaria, declarantse las costas de ofici.

Aixó últim es lo únic que 'ns sab greu: que las costas y 'ls perjudicis per las molestias que se 'ns han ocasionat, no hajan anat à càrrec del senyor Aloy.

Després de tot, al futur Sant Claudio trasatlàntich no li hauria sigut res satisfer aquesta friolera, per més que à copia de frioleras com aquesta, potser al últim se cansarian ell y 'ls de la Lliga de fé 'l burro.

*

**

Ja ho havém dit distintas vegadas.

Ni ell, ni ningú busquin la inmoralitat en las columnas de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA. Sábem lo que devém als nostres lectors y lo que 'ns devém à nosaltres mateixos per no incorre en semblant torpesa.

La inmoralitat pública no 's realisa escribint poesías més ó menos pícaras, sino comprant conciencias, y fent certs contractes ruinoses per la hisenda del país.

Tínguiho entés aixis la Lliga anti-pornogràfica, y cuidi de no olvidarho 'l seu patrocinador, lo futur Sant Claudio trasatlàntich.

L' altre dia vá ser detingut lo fill de un titul de Castella, acusat de haver furtat lo rellotje à un camarer del café del Liceo y de havérse'l anat à empenyar.

Al endemà vá ser tret en llibertat mitjansant fiança.

Fets de tal naturalesa no necessitan comentaris.

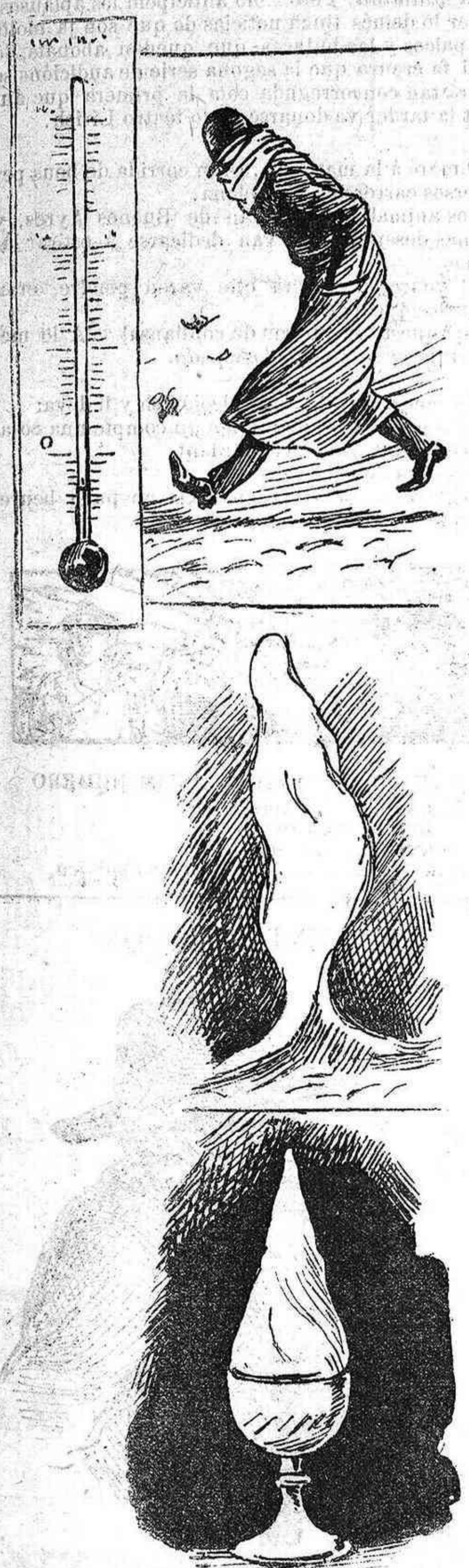
Ja que 's tracta de un rellotje, lo que necessitan son.... cadena.

Tinch à la vista 'l cartell de un gran certamen festiu, humorístich, satirich y literari que convoca 'l Casino tarrassench pera solemnizar las festas del próximo Carnestoltes.

Premis que s' ofereixen:

Una flor natural à la millor poesia festiva que canti las *trifulgas del amor*.—Un porró de plata al millor cant *Al porró*.—Un objecte d' art à la millor descripció, en vers, de *las ventatjas del matrimoni*.—Un llum de ganxo, de plata, al qui ab més garvo expliqui las *Desventatjas del matrimoni*.—Un quadro al oli à la poesia sobre 'l tema: *Lo que més m' agrada*.—Una caixa de guardar caudals ab lo busto del rey Alfonso XIII, en plata, à la millor oda festiva: *Al comers al pormenor ó venda à la menuda*.—Un barret de copa-palillero, de plata, al que millor canti las desgracias de un barret.—Una dotzena d' ampollas d' ayqua de Rubinat al que descrigui ab més veritat las excelencies de un bon àpat.—Una escombra de plata, ab

¡ÚLTIMA HORA!

Un surt de casa abrigat,
corra igual que un argent viu
y á l' hora de torná al niu
se troba fet un gelat.

llas daurat á la millor poesia satirica.—Un objecte d' art, de plata, al que més acopi de datos y en vers, descrigui 'ls planys de un viatjant.—Una ratera de plata al millor dialech, en vers, entre l' gat y la rata.—Y finalment, una sorpresa que serà adjudicada á la millor décima A l' avia.

Las composicions s' haurán d' enviar avants del 4 de Febrer, en la Secretaria del *Cassino Tarrassench*, Sant Pere, 24, Tarrassa.

Segóns diu la crida, son invitats al certamen «tots los versaires y rimaires de aquesta terra catalana, Valencia y las Balears, y de tot arréu ahont se diga clar y de correguda.—«Setze jutjes menjan fetje.»

Encare que l' certamen es de broma, 'ls premis son de debó.

A un regidor sarauhista, dels suspesos, li pregunten aquest dia:

—¿Y donchs, ara de qué farém mànegas, no ha venthi dictámens pera fer deixar sobre la taula? —A qué 't dedicarás?

A lo qual vá respondre:

—A lo de avants: á *esquilar* quintos. Ja m' estan esmolant las estisoras.

Sempre jugant l' arma blanca: vingan las estisoras quant li prenen lo sabre.

Son cada vegada més concorregudas las vetlladas que tots los dissaptes celebra en lo Skating-Ring, del carrer de Provença, lo *Centro Sport*, haventse ja convertit dit local en lo lloch predilecte de reunió de la societat elegant del Ensanche.

En una de les vetlladas donadas últimament, vá celebrarse un gran assalt d' armes, en que 's distingi de una manera notable l' afamat tirador don Enrich Monrás, alcansant una ovació tan entusiasta com merescuda.

Lo Sr. D. Baldomero Gil ha inventat una escombra automàtica per netejar los rail del tramvia. L' invent es molt útil, y l' empresa de Barcelona l' ha adoptat ja.

¡Quin favor més gran faria á la societat lo senyor Gil si la séva escombra pogués aplicar-se á escombrar tot lo qu' es brut y tot lo que fá nosa!

Es molt notable la campanya que ha fet lo *Diluvi* donant reglas al públic perque 's proveheixi de mistos avants no s' estableixi l'estanch de aquest article.

Algú li ha fet observar que conservar una provisió de mistos un xich considerable es exposat á que 's remolleixin.

—Compréulos *amorfos*—ha dit lo *Diluvi*.

Després de las gallinas russas, las cerillaa.

Y endavant las hattas.

Es á dir: endavant los mistos *amorfos*.

Los periódichs que donan compte de la visita que fa á Sevilla actualment l' emperatriu d' Austria, relatan entre altres detalls, que aquesta se nyora va fer un important donatiu á un pobre cego que viu en los pisos alts de la Giralda.

—Y per qué será que un cego visca en los pisos alts de la Giralda?

—Si será perque desde allí 's disfruta de molt bo-nas vistes!

En la llista dels regidors novament nombrats hi havia immediatament després del nom de 'n *Cuchillo* i de 'n *Tremoleda*.

Es molt natural que al costat del *gavinet* hi hajen los *tremolins*.

La llista s'componia al principi de 21 noms no més, sent aixis que 's deya que 'ls elegits eran 22.

Després va ferse públich lo nom escadusser que faltava: era 'l nom del Sr. Coll y Espona.

En vista de lo qual deya un fusionista:

—No dirán á lo menos que 'ls méus corregionalists no hi hajan posat el coll.

Inmediatament després de pendre possessió de l'arcaldia lo marqués de Alella, un dels primers acorts que segóns sembla penderà l'Ajuntament, serà l'obligació imposta a tots los guardias municipals de adquirir un exemplar del *Código de la buena sociedad*, original de D. Camilo Fabra.

Aixis apendrà la guardia municipal si al passar lo pedrís de la porta de la Casa Gran, ha de adelantar primer la cama dreta ó l'esquerra.

Lo qual no deixa de tenir una trascendencia extraordinaria pél bon ordre dels assumptos de la Casa Gran.

Dels regidors nombrats gubernativament, los tres primers que han presentat la dimissió son lo doctor Robert, lo doctor Mascaró y 'l doctor Carreras.

Precissament tres metjes.

¡Si n'estará de grave l'administració municipal, quan fins los metjes se 'n desentenen!

Coincidència extranya que fa notar un periódich local: los últims arquedes qu'hem tingut tots gastan lentes.

En Porcar, en Martí y Gofau y en Tort.

Lo marqués de Alella s'troba en lo mateix cas.

Lo mer fet de gastar lentes indica que son curts de vista.

Mala circunstancia. Perque las cosas de la Casa Granson de una tal naturalesa, qu' es menester fer molt ojo.

Lo dia 4 de Febrer pròxim, aniversari de la gloriosa batalla de Tetuán, *La Campana de Cracia* publicarà un número extraordinari de 8 planas dedicat al héroe general Prim.

Coincideix aquesta fetxa ab la erecció a Reus de la estàtua del invicto general.

Preparinse, donchs, a veure un número bò, plé de interés y en lo qual abundarán las noticias anecdòticques del héroe.

Lo Ajuntament reformat se constituirà lo dia 13 del corrent.

Y 'l dia 13 del corrent era un divendres.

Vajin apuntant los supersticiosos.

Per això, si s'hagués constituït en qualsevol altre dia del mes y de la setmana, era de creure que també hauria anat malament.

¡Alegréuvs, partidaris de la bona música!

Ja s'ha publicat lo programa de la nova serie de audicions musicals que la *Societat catalana de concerts* donarà en lo teatro Principal durant la pròxima temporada de Quaresma.

Lo menú es exquisit a tot serho, y tan exquisit com tentador.

Comprén una porció d'obras dels més célebres autors, algunas d'ellas no oïdas encare mai a Barcelona.

Y de autors de casa se 'n estrenaran de 'n Fregola, de 'n Rodríguez Alcántara y de 'n Morera.

¿Preguntan qui es en Morera?

Estich casi segur que l'endemà del concert ho sabrà tot Barcelona. Jo per lo menos ja ho sé des-

prés de haverli sentit al piano la séva introducció a *La Atlàntida*. Pero... no anticipém los aplausos.

Per lo demés tinch notícias de que son ja molts los palcos y las butacas que quedan abonats, lo qual fa creure que la segona serie de audicions se veurà tan concorreguda com la primera que durant la tardor va donar-se en lo teatro Lírich.

Dimars a la matinada, gran corrida de bous per diversos carrers de Barcelona.

Los animalons procedían de Buenos Ayres, y apenas desembarcats van dedicarse a estirar las camas.

Al veure la carrera que varen pendre, eran molts los que deyan:

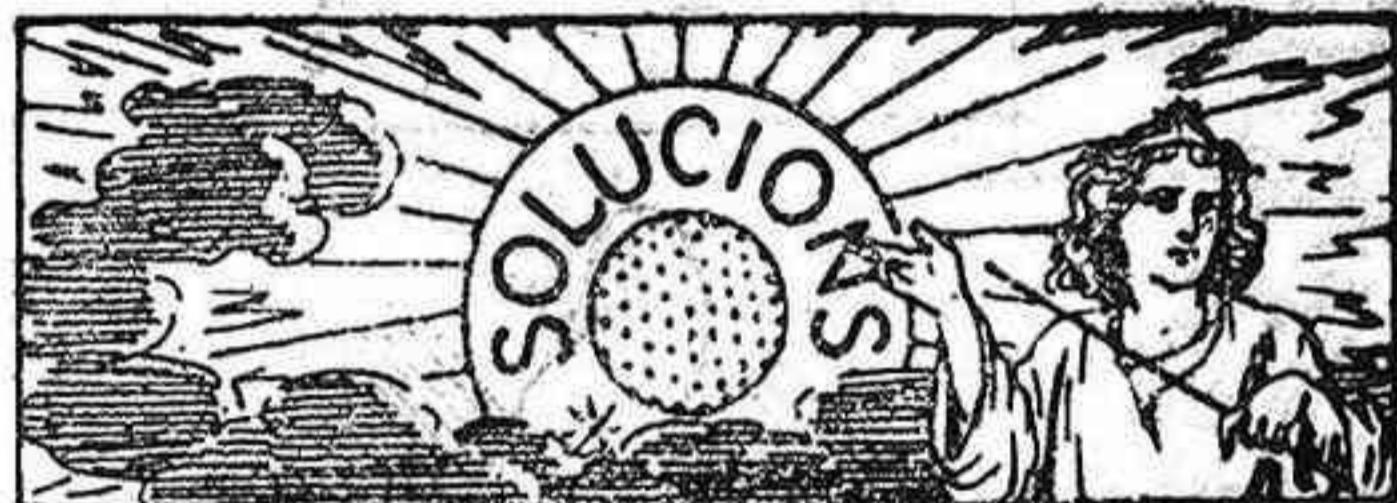
—¡Aquests sí que son de confiansa!... A lo menos aquests no tenen *glossopeda*.

Un metje assistía a un alcohòlic y li deya:

—Es necessari que tinguéu en compte una cosa: un cop curat, res d'ayguardent.

Resposta del malalt:

—Llavoras, si aixís com aixís no puch beure, ¿de qué serveix que 'm curi?

A LO INSERTAT EN L'ULTIM NUMERO

- 1.º XARADA 1.—Ro-mán-ti ca.
- 2.º ID. 2.—Có-lo ma.
- 3.º ACENTÍGRAFO.—Taco—Tacó.
- 4.º TRENCÀ CLOSCAS.—La llanterna mágica.

CALENTA NASSOS

—¡Sota zero!... Diu la gent que aquesta fresca 'ls atipa...

¡Que son tontos! S'escalfessin los nassos fumant ab pipa...

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

NARCÍS OLLER

'ESCANYA-POBRES

ESTUDI D' UNA PASSIÓ

Un tomo en octau. — Preu: DOS pessetas

APELES MESTRES

ESTIUET DE SANT MARTÍ

Poema ilustrat per l' autor

Preu: DOS pessetas

CARMEN

Novela de Próspero Merimée

Precio: DOS reales

POESÍA DEL PORVENIR

Por F. SALAZAR Y QUINTANA

Con una carta de D. FRANCISCO PI Y MARGALL

Edición ilustrada.—Precio: 2'50 pesetas

ROMANCES DE CORTE Y VILLA

Por D. FRANCISCO GRAS Y ELIAS

Con un prólogo de FÉDERICO SOLER Y UMBERT

Edición ilustrada. — Precio: 2'50 pesetas

TRATA DE BLANCAS

Novela social por D. EUGENIO ANTONIO FLORES

Precio: 3 Ptas. — Ilustrada por GOMEZ SOLER — Precio: 3 Ptas.

DANZA DE MONOS

POR MANUEL MATOSES

(ANDRÉS CORZUELO)

Precio: 2'50 pesetas ♀ Ilustrada por ANGEL PONS ♀ Precio: 2'50 pesetas

CORAZÓN (Diario de un niño)

Por EDMUNDO DE AMICIS

Versión española por H. GINER DE LOS RIOS

Edición ricamente ilustrada. — Precio: 4 pesetas

EMILI VILANOVA

LAS BODAS D' EN CIRILO

Saynete en un acte, ilustrat per M. MOLINÉ

Preu: UNA peseta

QUI... COMPRO MADUIXAS

Saynete en un acte, ilustrat per M. Moliné

Preu: UNA peseta

C. GUMÀ

LO PRIMER DIA

Juguet cómich-lirich, en un acte y en vers.—Preu: 1 pesseta

LAS PIEDRAS FALSAS

por RAMÓN A. URBANO

Un tomo en octavo.—Precio: 2 pesetas.

REGLAMENTO

del impuesto y patentes sobre alcoholes.

Precio: 1 peseta

MUY PRONTO APARECERÁN

NUESTROS MILITARES

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mutuo, o bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu franca de port. No responém d' estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponents de la casa se li otorgan rebaixas.

XARADA

La primera es musical,
es consonant la segona,
y si buscas molt a estona
trobarás en mon total
un carrer de Barcelona.

JOAN NAVARRO.

ANAGRAMA

Per matrimoni com cal
don *Tot* y donya *Total*.
VENDRELL ENCH DEL VENDRELL.

TRENCA-CLOSCAS

D. ELVIRA L. JERMAN
Formar ab aquestas lletras, degudament combi-
nadas, lo titul de una sarsuela.
M. SANALP Y PUNTÍ.

FILLAS DE EVA

Fot. Zwick. — Viena.

¡Diuhen de la dinamita!
¡diuhen de las barrinadas!
¿No es vritat que *això no es res*,
davant d' aquestas miradas!

DISTRACCIONES CASULANAS**UN PULVERISADOR**

Tallan un tap de suro com indica la lámina, y
l' atravessan ab dos canóns de ploma d' oca. Po-
sent després aquest senzillissim aparato sobre una
ampolla que continga alguna essència y bufant en
la forma que marca l' dibuix inferior, pot perfumarse
l' atmosfera d' una habitació, lo mateix
que si 's fes ab un pulverisador dels més perfe-
cionats.

INTRÍNGULIS

Buscar un nom que anantli trayent una lletra del
darrera dongui 'ls següents resultats: — Primer:
nom d' home. — Segon: poble català. — Tercer: un
dels dotze mesos. — Quart: Part del globo. — Quint:
part del cos humà. — Sext: consonant.

PRIM.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0.	— Batalla célebre
1	2	4	6	8	9	3	7	0.	— Carrer de Barcelona	
2	0	6	9	8	1	2	3.	—	»	»
3	7	2	3	2	1	9.	—	»	»	»
4	9	3	8	2	1.	—	»	»	»	»
9	3	8	2	1.	—	»	»	»	»	»
4	9	1	9.	—	»	»	»	»	»	»
0	9	8.	—	»	»	»	»	»	»	»
6	7.	—	»	»	»	»	»	»	»	»
4.	—	»	»	»	»	»	»	»	»	»

J. ESCOLA DEL VENDRELL.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.
—Segona: element del globo.—Tercera: nom de do-
na.—Quarta: idem.—Quinta: efecte de alegria.—
Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

GEROGLÍFICH

KE

MIRII M

O

RI RI

UN DE LA SEBA.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.